

Я.В. Лебедзевич, к.е.н., доц.
А.А. Скуратівська, магістрант
Житомирський державний технологічний університет

ПОДАТКОВА РЕФОРМА УКРАЇНИ: МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА НАСЛІДКИ

Розглянуто основні недоліки існуючої вітчизняної податкової системи, що стали головними причинами необхідності її реформування в контексті інтеграції до Європейського Співтовариства. Визначено перший етап реформування податкової систем України, що пов'язаний з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України». Розглянуто основні положення даного нормативно-правового акта, що розкривають сутність механізму реалізації податкової реформи. Проаналізовано механізм реалізації реформи оподаткування шляхом аналізу основних нововведень до Податкового кодексу України та їх порівняння з податковими «стандартами», що діяли до впровадження податкової реформи 2015 року. Виокремлено ряд прогалин і недоопрацювань проведеного податкового реформування та їх наслідки для платників податків та зборів, а також необхідність їх подальшого дослідження та вдосконалення. Розглянуто досвід європейських країн у напрямі впровадження електронної системи податку та опрацювання податкової звітності.

Ключові слова: податкова реформа; податкова система; податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; військовий збір; єдиний соціальний внесок; акцизний податок; податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; електронне адміністрування податку на додану вартість.

Постановка проблеми. В період реформаційних процесів наша країна обрала євроінтеграційний напрямок до її перебудови, модернізації та вдосконалення. Даний напрямок передбачає оновлення всіх секторів економіки та галузей діяльності за рахунок здійснення реформ. Не оминуло це і так званий податковий сектор, який є важливою складовою, що впливає на діяльність господарюючих суб'єктів. Даний вплив проявляється через наявність надмірного податкового навантаження, яке впливає на ефективність (прибутковість) їх діяльності, зниження конкурентоспроможності товаровиробників, погіршення або налагодження гармонійних взаємовідносин між платниками податків та зборів і контролюючими органами, наявність схем та методів ухилення від сплати податків шляхом виведення коштів у зони, звільнені від оподаткування, так звані «офшори», умисне зменшення баз оподаткування та неправильне відображення доходів тощо.

Як бачимо існування недосконало побудованої податкової системи та податкового законодавства має доволі негативний вплив як на діяльність юридичних, так і на матеріальне становище фізичних осіб. Ось чому було вирішено здійснити ряд реформаційних заходів для покращання вже існуючої ситуації та здійснення модернізації, вдосконалення податкової системи України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання реформування податкової системи України в контексті європейської інтеграції з можливим використанням позитивного європейського досвіду для її оновлення та вдосконалення розглядали у своїх працях такі науковці, як: Є.С. Барвінська та Н.Я. Процак [1], О.І. Гуцалюк [3], М.І. Карлін [7], Н.М. Ногінова [10], М.І. Петик та Л.А. Саварін [12], О.В. Сторожук та Л.О. Вітренко [16], М.Тарасюк та І.Руденко [17] та інші. Однак питання щодо реалізації податкової реформи в Україні є досить актуальним як для контролюючих органів, так і особливо для платників податків, тому дане питання потребує подальшого дослідження та розгляду.

Постановка завдання. Метою статті є висвітлення основних теоретичних засад та практичних складових проведеної податкової реформи в Україні, її наслідки як для платників податків, так і для економіки в цілому.

Викладення основного матеріалу. Поштовхом для реформування економіки України стало прагнення до удосконалення та оновлення всіх сфер та галузей у руслі економічного покращання, тобто реформаційні процеси є головною умовою для вступу України до Європейського Співтовариства.

Але, на нашу думку, існував і ряд інших причин, що суттєво вплинули на модернізацію існуючої податкової системи. До таких причин належать такі, як:

© Я.В. Лебедзевич, А.А. Скуратівська, 2015
місць

' – загальнодержавних та 5 –

2. Фіскальна спрямованість податкової системи, що передбачає не врахування інтересів платників податків та зборів, а лише збільшення дохідної частини Державного бюджету.

3. Недосконалість існуючої нормативно-правової податкової бази.

4. Можливість уникнення виконання податкового обов'язку за рахунок застосування схем ухилення від сплати податків та зборів, за рахунок зменшення бази оподаткування або невідображення об'єктів оподаткування тощо.

5. Надмірність витрат на реалізацію механізму адміністрування податків та зборів.

6. Закорупціонованість фіскальних органів та наявність «тіньового сектору економіки».

7. Податковий тиск на платників податків та зборів з боку контролюючих органів.

8. Недостатнє інформаційне забезпечення контролюючими органами платників податків та зборів тощо.

Точкою відліку для реалізації податкової реформи України став Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України» № 71-VII від 28.12.2014 [4]. Даним нормативно-правовим актом було виокремлено ряд основних положень та напрямів реформування податкової системи України.

Ключовими положеннями даного нормативно-правового документа є ряд законодавчих норм, що передбачають оновлення механізмів сплати тих чи інших податків (єдиний податок, податок на доходи фізичних осіб), трансформацію, тобто об'єднання (до складу нового акцизного податку увійшли такі податки, як акцизний податок, екологічний податок (з палива), збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію; податок на майно акумулював у себе податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок та податок на землю тощо) та скасування «малоефективних» податків (збору за впровадження деяких видів підприємницької діяльності, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності, збору на розвиток виноградарства, садівництва, хмелярства).

В результаті даної перебудови та трансформації існуючих податків сформувався новий перелік загальнодержавних та місцевих податків і зборів. До складу *загальнодержавних податків* увійшли такі податки, як:

1. Податок на прибуток підприємств.
2. Податок на доходи фізичних осіб.
3. Податок на додану вартість.
4. Акцизний податок.
5. Екологічний податок.
6. Рентна плата.
7. Мито.

До *місцевих податків та зборів* увійшли:

8. Податок на майно.
9. Єдиний податок.
10. Збір за місця для паркування транспортних засобів.
11. Туристичний збір.

Але на цьому нововведення не закінчені. Суттєві зміни відбулися в розрізі існування адміністрування окремих податків та зборів. Тому доцільним є їх подальший розгляд (табл. 1).

Важливим моментом у реформуванні податку на прибуток є ведення бухгалтерського обліку за єдиними стандартами бухгалтерського обліку та відміна податкового обліку для платників податків. Також впливовим є те, що підвищено максимальний розмір річного доходу для платників податків з 10 до 20 млн. грн. Це дає їм можливість не сплачувати щомісячні авансові внески з даного податку (табл. 2).

Таблиця 1

Податок на прибуток підприємств

Показник порівняння (елемент податку)	До податкової реформи 2015 року	Після податкової реформи 2015 року
Об'єкт оподаткування	Прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду. Дохід (прибуток) нерезидента, що підлягає	Фінансовий результат за фінансовою звітністю, скоригований на декілька податкових різниць

	оподаткуванню згідно з ПКУ, з джерелом походження з України	
Порядок та строки подання податкової звітності	Подання річної податкової декларації з податку на прибуток – до першого березня наступного календарного року	Подання річної податкової декларації з податку на прибуток – до першого червня наступного календарного року
Додаткова ставка податку	Для суб'єктів, що здійснюють букмекерську діяльність, діяльність з випуску та проведення лотерей, азартних ігор визначено додаткові ставки податку – 10 та 18 %	
Податкові різниці	Існування 49 видів податкових різниць: – штрафи, пені, неустойки; – представницькі витрати, що перевищують норми; – амортизація; – податковий прибуток минулих років; – аванси за доходами та інші	Скорочення до трьох податкових різниць: – амортизація; – резерви; – фінансові операції (проценти, цінні папери)

Джерело: складено автором на основі [13, 15]

Таблиця 2

Податок на доходи фізичних осіб

Показник порівняння (елемент податку)	До податкової реформи 2015 року	Після податкової реформи 2015 року
Основна ставка податку	15 % при доході у розмірі до 10 мінімальних заробітних плат; 17 % при доході у розмірі, що перевищує 10 мінімальних заробітних плат	15 % при доході у розмірі до 10 мінімальних заробітних плат; 20 % при доході у розмірі, що перевищує 10 мінімальних заробітних плат
Оподаткування пасивних доходів	Ставки до оподаткування даних видів доходів встановлювались у розмірах 5 %, окрім роялті, що оподатковувалися за ставками 15 % (17 %, в разі перевищення доходу 10 мінімальних заробітних плат)	До пасивних доходів застосовуються такі ставки податку: 5 % для дивідендів незалежно від їх суми; 20 % для всіх інших видів пасивних доходів: роялті, проценти, інвестиційний прибуток
Оподаткування виграшів чи призів	Відсутнє оподаткування призів (виграшів) у розмірі до 50 мінімальних заробітних плат	Призи (виграші) у лотерею оподатковуються в загальній сумі, за ставкою 30 % незалежно від їх суми
Податкова соціальна пільга	Базова податкова соціальна пільга у розмірі 50 % від розміру прожиткового мінімуму працездатної особи	

Джерело: складено автором на основі [13, 15]

З метою посилення обороноздатності української армії у зоні антитерористичної операції введено військовий збір по всій території України у розмірі 1,5 % від доходів у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами; виграшу в державну та недержавну грошову лотерею, виграшу гравця (учасника), отриманого від організатора азартної гри [5; 13, п. 164.2, ст. 164].

Відбулись зміни в механізмі реалізації податку на доходи фізичних осіб шляхом запровадження так званого податку з пенсій. Згідно з п. п. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 ПКУ [13] до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку враховуються зокрема суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, у частині такого перевищення, а також пенсій з іноземних джерел, якщо згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, такі пенсії підлягають оподаткуванню чи їх виплати в країні не оподатковуються [14].

Ставка податку становить 15 % від бази оподаткування щодо доходів, зокрема, нарахованих (виплачених, наданих) у вигляді пенсій, якщо база оподаткування для місячного оподатковуваного доходу перевищує 3 розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року [14].

Якщо база оподаткування (сума пенсії) в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, до суми такого перевищення застосовується ставка 20 % [14].

Важливим, на нашу думку, є акцентування уваги на змінах, проведених і у сфері соціального страхування, а саме у механізмі справляння ЄСВ. У 2015 році впроваджується комплекс заходів щодо зменшення тиску на роботодавців шляхом зменшення ставок ЄСВ на коефіцієнт 0,4, якщо роботодавець забезпечує у поточному році такі зміни:

- збільшення фонду оплати праці у 2,5 рази, порівняно з 2014 роком;
- збільшення середньої заробітної плати по підприємству майже на 30 %, порівняно з 2014 роком;
- середня заробітна плата по підприємству має становити не менше 3 мінімальних заробітних плат;
- середній розмір внеску на 1 працівника в місяць має складати не менше 700 грн. [6].

За дотримання даних змін можливе і подальше зменшення ставок ЄСВ на 2016 рік на коефіцієнт 0,6 [6].

Важливим у сфері працевлаштування є її офіційний бік, тобто офіційне підтвердження трудовим договором чи угодою. Відповідно до Кодексу законів про працю України, для роботодавців передбачено штрафні санкції:

— за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, та виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків – у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення;

— порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

— недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці – у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення;

— порушення інших вимог трудового законодавства – у розмірі мінімальної заробітної плати [8, ст. 265].

Відбулись і суттєві зміни у порядку справляння податку на додану вартість, а саме:

— обов'язковій реєстрації платника ПДВ підлягають ті платники податків, у яких обсяг оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців перевищив 1 000 000 грн. (до 2015 року ця сума становила 300 000 грн.);

— платникам надано можливість декларувати від'ємне значення податку, але лише у тому місяці, в якому була дана ситуація;

— електронне адміністрування ПДВ шляхом використання спеціального рахунку відкритого в органах Державної казначейської служби;

— обов'язкова реєстрація податкових накладних в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, незалежно від сум ПДВ та інші.

Одним із нововведень у сфері справляння акцизного податку є внесення до складу підакцизних товарів електричної енергії та впровадження акцизного податку з нього. На нашу думку, введення даного податку збільшить податковий тягар на важкий сектор економіки (машинобудування, будівництво), оскільки він є головним отримувачем даного виду енергії та використовує його у своїй виробничій діяльності. Але, в свою чергу він є заміною попередньо існуючого збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію.

Одним із напрямів реформування податкової системи є надання можливості бути автономними та фінансово самостійними місцевим бюджетам шляхом надання їм самостійності у встановленні та справлянні податків та зборів. Однак все-таки наявні певні прогалини, зокрема у таких податках, як податок на майно відмінне від земельної ділянки та транспортний податок. Пунктом 266.2.1 ст. 266 ПКУ [13] передбачено, що об'єктом оподаткування податку на майно, відмінне від земельної ділянки є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка. Але, на нашу думку, правові основи даного податку є недоопрацьованими, оскільки він має враховувати не лише площу нерухомого майна, а й вартість майна та кількість осіб, які прописані на даній житловій площі. Важливим показником для цього податку також має бути і рівень доходу платника податку, оскільки неважлива площа будинку, а його вартість, порівняно з офіційно задекларованими доходами. Фактично, те саме стосується і транспортного податку. Пунктом 267.2.1 ст. 267 ПКУ [13] визначено, що об'єктом оподаткування є

легкові автомобілі, що використовувалися до 5 років і мають об'єм циліндрів двигуна понад 3000 см³. Але, порівнюючи вартість нових автомобілів та об'єм їх двигунів, можемо навести такий приклад: автомобіль вітчизняного виробництва ЗАЗ Lanos 1,5 MT Standart+ з об'ємом двигуна 1500 см³ коштує приблизно 151 000 тис. грн., а автомобіль Toyota Corolla 1.4 D-4D Elegant, з об'ємом двигуна 1364 см³ коштує від 518 062 тис. грн. Ось чому важливо під час справляння в дії даного податку врахувати вартісний показник.

Істотні зміни відбулись у порядку справляння єдиного податку, тобто застосуванні спрощеної системи оподаткування до юридичних та фізичних осіб (табл. 3).

Таблиця 3

Єдиний податок (спрощена система оподаткування)

Групи платників податків	Річний дохід та кількість найманих працівників	Вид діяльності	Ставка податку
1	2	3	4
I група (фізичні особи)	Річний дохід не має перевищувати 300 тис. грн. (до реформування – 150 тис. грн.). Не використовують працю найманих осіб	Роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках; господарська діяльність з надання побутових послуг населенню	До 10 % мінімальної з/п за 1 календарний місяць
II група (фізичні особи)	Річний дохід не має перевищувати 1 млн. 500 тис. грн. (до реформування 1 млн. грн.). Не більше 10 найманих працівників	Діяльність з надання послуг, у т. ч. побутових, платникам єдиного податку або населенню, виготовлення або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	До 20 % мінімальної з/п за 1 календарний місяць

1	2	3	4
III група (фізичні та юридичні особи)	Річний дохід не має перевищувати 20 млн. грн. (до реформування – 3 млн. грн.). Кількість найманих працівників у трудових відносинах необмежена (до реформування – 20 осіб)	Здійснюють будь-які види діяльності, окрім тих, що не заборонені для діяльності платникам єдиного податку	2 % – від доходу платника ПДВ; 4 % – від доходу неплательника ПДВ
IV група	Сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товарного виробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %. Рівень доходів має сягати до 50 млн. грн. Кількість найманих осіб у трудових відносинах необмежена		Ставки податку: – для ріллі, сінокосів і пасовищ – 0,45 %; – для ріллі, сінокосів або пасовищ, розташованих у гірських зонах і поліських територіях – 0,27 %; – для земель водного – 1,35 % тощо

Джерело: складено автором на основі [2, 13, 15]

Як бачимо, відбулось скорочення кількості груп платників податків з 6 до 4 за рахунок збільшення граничного розміру отриманого доходу та кількості найманих працівників, а також видів діяльності. Важливим для сільськогосподарських виробників є виділення IV групи, яка чітко відображає трансформацію фіксованого сільськогосподарського податку у єдиний податок. Важливим також є те, що було прийнято мораторій на проведення перевірок, строком на 2 роки для підприємств малого бізнесу з граничним розміром доходу до 20 млн. грн. на рік. Дані перевірки здійснюються з дозволу Кабінету Міністрів України, за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки, згідно з рішенням суду або згідно з вимогами Кримінально-процесуального кодексу України [11]. Зазначене обмеження не поширюється:

— з 1 січня 2015 року на перевірки суб'єктів господарювання, що ввозять на митну територію України та/або виробляють, та/або реалізують підкаквизні товари, на перевірки дотримання норм законодавства з питань наявності ліцензій, повноти нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб, єдиного соціального внеску, відшкодування податку на додану вартість;

— з 1 липня 2015 року на перевірки платників єдиного податку II і III груп (фізичних осіб-підприємців), крім тих, які здійснюють діяльність на ринках, продаж товарів у дрібнороздрібній торговельній мережі через засоби пересувної мережі, за винятком платників єдиного податку, з питань дотримання порядку застосування реєстраторів розрахункових операцій [11].

Важливим питанням щодо реформування вітчизняної податкової системи є використання досвіду європейських країн у реалізації реформаційних змін у податкових системах. Одним із напрямів реформування є впровадження електронної системи подачі звітності для великих платників податків та обов'язкова реєстрація податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних для всіх платників податку на додану вартість.

Цікавим є досвід європейських країн. У Словенії систему електронної податкової звітності використовують для заповнення заявок на відшкодування ПДВ під час обміну товарами серед країн Європейського Союзу; крім того, вона дає можливість фірмам з країн, що не є членами ЄС, зареєструватися і сплачувати ПДВ із он-лайн-продажу для будь-якої країни Європейського Союзу, відповідно до директиви ЄС про електронну торгівлю [9].

У Словаччині, зокрема, існує офіс електронного прийняття документів, що веде облік усіх електронних документів, які заповнюються і надсилаються, а також видає підтвердження про отримання електронних документів. Цей офіс також містить інструмент для створення та перевірки захищених електронних підписів [9].

Закон Естонії «Про систему оподаткування» дозволяє платникам податків самим обирати спосіб подання податкових декларацій. Проте Міністерство фінансів зобов'язало всі державні установи, що мають доступ до Інтернету, подавати податкові декларації в електронній формі [9].

Служба доходів громадян Ірландії дозволяє здійснювати електронне декларування та сплату різних податків і зборів (21 вид) у зручний час (24 години на добу) та у зручному місці всім своїм клієнтам та їх агентам – це повністю інтегрована Інтернет-система [9].

Подання звітності у Франції відбувається через Інтернет, де можна порахувати свої податки, вибираючи потрібне поле, заповнюючи обов'язкові рядки, відповідаючи на запитання. Причому, зробити калькуляцію можна як на поточний період, так і підрахувати свої податки на майбутнє [9].

Німеччина однією з перших у 1997 році прийняла закон про електронно-цифровий підпис. Податкові декларації електронною поштою німці здають з 1999 року. Правда, іноді відправлення звітності доводиться дублювати звичайною поштою. Наприклад, це стосується декларації з прибуткового податку. Роздрукувати потрібну декларацію можна з тієї самої програми, що відправляє звіт по e-mail [9].

Саму програму для подання електронної звітності можна придбати у компанії, що розробляють програмне забезпечення. Такі компанії безкоштовно одержують від податківців так зване програмне ядро, допрацьовують його і розповсюджують серед фірм [9].

Але, це зовсім мала частка нововведень у сфері оподаткування з метою реформування вітчизняної податкової системи в напрямі європейської інтеграції, що потребують подальшого дослідження та опрацювання.

Висновок. Реформування податкової системи в євроінтеграційному напрямі має стати одним із перших та одним із головних етапів структурної перебудови та модернізації економіки України в цілому. При цьому впровадження податкових реформ має враховувати інтереси як податкових органів (Державної фіскальної служби України та її територіальних підрозділів), так і звичайних платників податків (фізичних та юридичних осіб). Враховуючи інтереси обох сторін можна досягнути максимум позитивних результатів, зокрема налагодження гармонійних взаємостосунків між контролюючими органами й платниками податків та зборів.

Результати впровадження Податкової реформи 2015 року можна тлумачити двоєю: за рахунок фактичного зменшення кількості податків та зборів, але автоматичного підняття ставок за даними податками максимальне податкове навантаження на платників податків не є меншим, а навпаки. Запровадження нових податків (транспортний податок) та модернізація податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, містять прогалини та недоопрацювання. Запровадження акцизного податку з електроенергії вплине на зростання її вартості для підприємств економіки України, що може суттєво вплинути на їх діяльність. Ось чому подальші дослідження в даному напрямку ми плануємо спрямувати на ліквідацію недоліків податкової реформи та вдосконалення вітчизняної податкової системи.

Список використаної літератури:

1. Барвінська Є.С. Особливості та перспективи сучасного етапу реформування податкової системи України / Є.С. Барвінська, Н.Я. Процак // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» / Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2013. – № 769. – С. 331–336.
2. Групи платників податків та ставки єдиного податку з 01.01.2015. Плануємо податки правильно [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zkg.ua/aktualne-fahivtsyam/grupi-platnikov-ta-stavki-edinogo-podatku-z-01.01.2012-r.html>.
3. Гуцалюк О.І. Порівняльна характеристика податкової системи України та окремих зарубіжних країн / О.І. Гуцалюк // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. – 2012. – Вип. 10. – С. 444–449.
4. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України» № 71-VII від 28.12.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.
5. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» № 1621-VII від 31.07.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/63291.html>.
6. Закон України «Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 219-VIII від 02.03.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2464-17/page>.
7. Карлін М.І. Шляхи реформування податкової системи України у посткризовий період / М.І. Карлін // Наукові записки / Серія : Економіка. – 2010. – Вип. 14. – С. 16–23.

8. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
9. Міжнародний досвід реформування податкових систем: види податків та електронна звітність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/mrdosvid/>.
10. *Ногінова Н.М.* Необхідність реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції / *Н.М. Ногінова* // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія» / Серія : Економіка. – 2014. – Вип. 25. – С. 141–145.
11. Обмеження щодо проведення перевірок суб'єктів господарювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-zmini-2015/obmejennya/>.
12. *Петик М.І.* Перспективи модернізації податкової системи України в контексті європейської інтеграції / *М.І. Петик, Л.А. Саварін* // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.4. – С. 271–278.
13. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/nk/>.
14. Податкові зміни – 2015 : Питання оподаткування пенсій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://city.ck.ua/gna-consult/info-504.html>.
15. Податкові зміни: необхідні кроки для економічного зростання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/data/files/39507.pdf>.
16. *Сторожук О.В.* Модернізація податкової системи відповідно до європейських стандартів / *О.В. Сторожук, Л.О. Вітренко* // 36. наук. пр. Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – Вип. 2. – С. 55–59.
17. *Тарасюк М.* Місцеві податки і збори у контексті реформування оподаткування в Україні / *М.Тарасюк, І.Руденко* // Вісник Київського нац. торговельно-економічного ун-ту. – 2012. – № 6. – С. 92–103.

ЛЕБЕДЗЕВИЧ Яна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

– питання методики та організації податкового контролю.

Тел.: (093)646–28–11.

E-mail: lebedzevich@rambler.ru.

СКУРАТИВСЬКА Альона Анатоліївна – магістрант факультету обліку і фінансів Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

– проблеми та перспективи розвитку податкової системи України.

Тел.: (093)842–68–64.

E-mail: aliona4ka93@mail.ru.

Стаття надійшла до редакції 22.04.2015.